

NYÅ KONTORRET FÖLJER TRENDEN

Företagets verksamhet utgör grund för de nya rummen

Skanska har hakat på trenden. Bolagets nya huvudkontor är aktivitetsbaserat. Men vare sig Skanska eller arkitekten, Strategisk Arkitektur, gillar att kalla det för en trend – allra minst en trend styrd av ytbesparingsskäl. Här handlar det om en skräddarsydd, ytgenerös aktivitetsbaserad kontorsmiljö. Men en trend är tydlig. Alltmer arbete utförs tillsammans med andra och det har man utgått från i projekteringen av Skanska nya kontor.

PER HINDERSSON
per@byggindustriin.com

Det egna skrivbordet är försvunnet. Var och en – vi talar i det här fallet om 1 100 personer – har ett privat skåp med personliga tillhörigheter. Man har sin bärbara PC och trådlösa mus. Alla har en hemmazon som man delar med arbetskamrater från sin enhet och tillsammans med 7-8 andra hemmazoner har man ett gemensamt caféorg, modell nyshörna och träffpunkt.

PÅ SKANSKAS HUVUDKONTOR ÄR SKRIVBORDEN SLOPADE

- Byggnaden ligger med soterräng med 15 meters fall. Huvudentrén ligger på plan fem och det finns entréer på fem olika gaturnivåer.
- Ett utbildningscentrum ligger på fjärde våningsplanet och är valt tilltaget med elva rum och en ständig aktivitet.
- Byggnaden är självförsörjande på kyla, har ett grönt tak med bikupor, smarta hissar och en grön miljöbilspool där medarbetare kan boka in sig.
- Det är betydligt fler smårum, drop-in-rum och samtalsbås än vid traditionella, öppna kontorslösningar.
- Alla arbetsbord är höj- och sänkbara. Mötesborden är 90 cm istället för 75 centimeter. Då kan alla sitta, eller så kan man stå och hänga. Varje hemmazon har ett kaféorg.
- Inspirationen till medarbetarloungen har Skanska hämtat från FN i New York. Man har satsat mycket på mötesytorna, medarbetarlounger, en riktigt stor hörsal och friskvård (en komplett gymnastisal med glassat topp som gör att man från utbildningscentrat kan se innebandyfirarna).

Men längre än så går det inte. Var, hur och med vem man sedan tillbringar resten av arbetsdagen är en öppen fråga. Medarbetaren, och framför allt hans/hennes aktiviteter under just den här dagen styr var man kommer att befinna sig på kontoret – i entréloungens café, i ett litet drop in-rum, i en "annansläda" för östörd koncentration, i det helt lysta arbetsbord i Medarbetarloungen eller ett ledigt arbetsbord i hemmazonen. Sedan kanske man tar ett pass i det tynliga gymet.

Fler och fler anammar aktivitetsbaserade kontorslösningar. Exempel på svenska projekt är kontor åt Swerdbank, Volvo, PWCS lokaler i Bonnierhuset, Apotekens service, Tetrapak i Lund.

Men en sak är klar. Arkitekten Jonas Falk på Strategisk Arkitektur gillar inte att tala om "trender" när det gäller aktivitetsbaserade kontor. Det har, menar han, blivit en begreppsförvirring. Nu kallas de flesta kontorslösningar som har någon form av flexibilitet för aktivitetsbaserat. Och begreppet får ta stryk när det inte funkar.

– Det är irriterande. Aktivitetsbaserade lösningar baseras på aktivitet, inte på en massa gissningar. Vi gör noggranna analyser och skapar en palett av miljöer. Öppna kontorslandskap är bara en av dessa miljöer, säger Jonas Falk.

Det finns, menar Jonas Falk, en fåra i att vissa företag väljer att titta på aktivitetsbaserade lösningar med just ytbesparning som ett huvudmotiv. – Det är trist och visar att man inte förstått vad det handlar om. Tanken är att skapa en variationsrik palett av miljöer och dessa miljöer som fungera. Vi jobbar jättemycket med att analysera våra gamla projekt. Vad har fungerat och vad har inte fungerat? Många chansar och ibland funkar det, andra gånger inte, säger Jonas Falk.

Det handlar också om varumärket, om attraktivitet och vad som skiljer företaget från varandra.

– Skanska har under hela projektet pratat om människans i det här sammanhanget, att man velat skapa en jordnära, holistisk känsla. Det ska bli ett hus för och med människor. Kaffebarian i fojén var en strålande idé. Från första dagen har det suttit folk och fikar här när man kommer på besök, säger Jonas Falk.

Vi träffas på ett av hans projekt, Skanskas nya huvudkontor, tillsammans med Christine Gustavsson, ansvarig för Global Knowledge Management på Skanska och som varit kommunikations-

FOTO: PER HINDERSSON

ansvarig under flyttet från Solna till Kungsholmen och det nya kontoret.

Kontoret med en hög grön ribba, leed-certifieringens högstanivå platinium, ligger mitt i den hektiska byggzonen i nordvästra Kungsholmen och är en del av miljöprojektet Entré Lindhagen där nöjespalatset Ballbreaker och Nordea hyr in sig som grannar till Skanska.

I januari tog 1 100 Skanska-medarbetare pick och pack från kontoret i Solna och flyttade in i det nya huvudkontoret på Kungsholmen i Stockholm.

– På det förra huvudkontoret i Solna satt 90 procent i öppna landskap och knappt 10 procent hade egna rum. Men vi hade ingen kontroll på vad som var bra och vad som var dåligt, säger Christine Gustavsson.

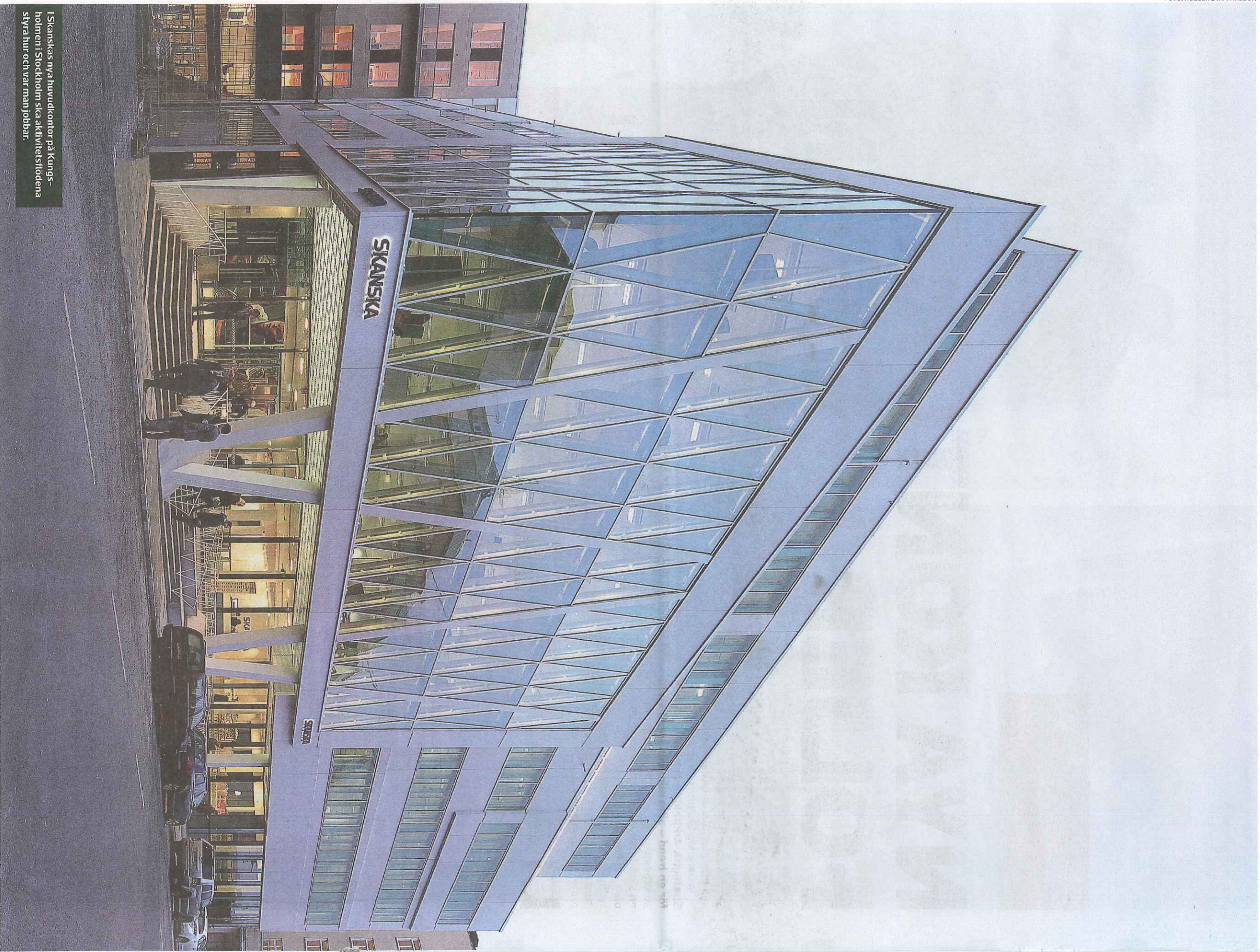
Skanska genomförde två hysat genomgripande undersökningar – en beläggningsundersökning och en medarbetarundersökning, en enkät för att ta reda på hur aktivitetsmönstren såg ut på det gamla kontoret – för förtydliga vad som var bra och vad som var dåligt.

Det visade sig bland annat att 750 av 1 100 arbetsbord stod tomma större delen av arbetsdagarna. Samtidigt var mötesrummen ständigt fullbelagda och det fanns väldigt få ytor som var lämpliga för spontana möten och samverkan.

Undersökningen visade också att en genomsnittlig medarbetare att ungefär hälften av arbetstiden skedde i samarbete med någon eller några andra människor – något som dock inte stöddes av lokalernas layout.

FOTO: HOLGER STAFFANSSON

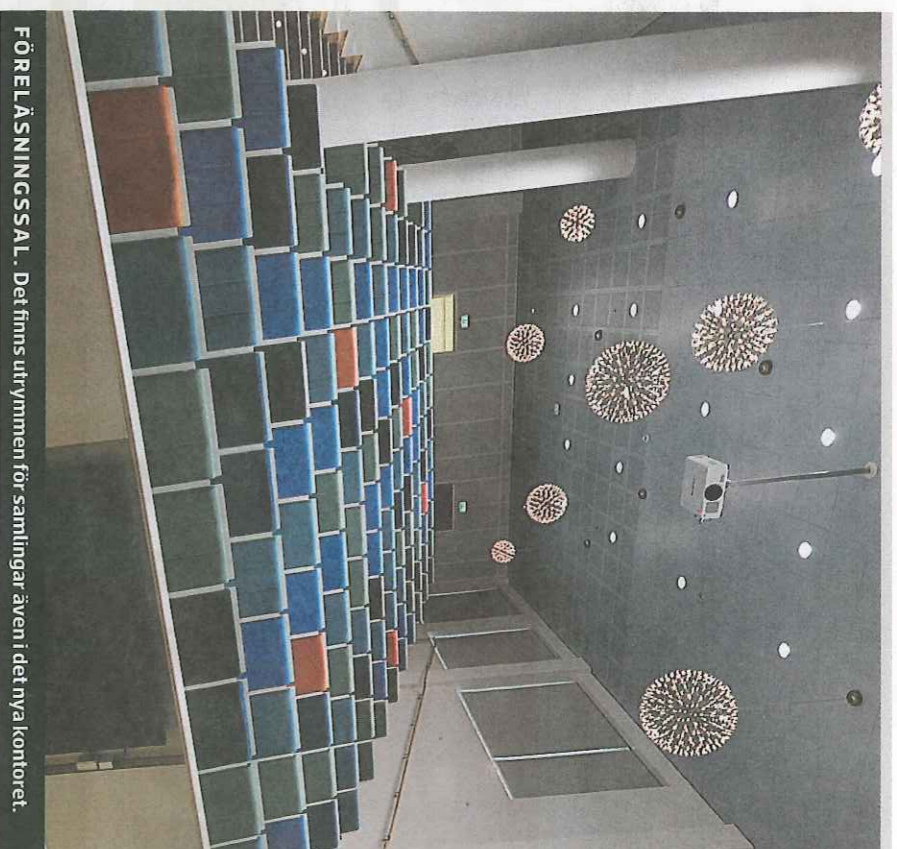

Skanskas nya huvudkontor på Kungsholmen i Stockholm ska aktivitetstöderna styra hur och var man jobbar.

UNIK LÖSNING. Storleken gör Skanskas lösning unik, säger Jonas Falk på Strategisk Arkitektur, arkitekten bakom det nya huvudkontoret. Christine Gustavsson, ansvarig för Global Knowledge Management på Skanska, har varit kommunikationsansvarig under flytten från Solna till Kungsholmen och det nya kontoret.

FOTO: PER HINDERSSON

FÖRELÄSNINGSSAL. Det finns utrymnen för samlingar även i det nya kontoret.

– En av våra strategiska grundultrar är ju förbättrad samverkan. Det var rätt uppenbart att huset i Solna inte hjälpte oss med detta, säger Christine Gustavsson.

– Många pratar om ökad samverkan och Skanska är rätt bra på det. Här däremot kan man se och tala om en trend. Gruppjobb ökar; internt inom huset och ihop med andra, konsulter eller kunder, säger Jonas Falk.

Aktivitetsundersökningen hade som syfte att ta reda på hur arbetsdagen såg ut och vad som egentligen behövdes. Detta landar i fyra större tårthisar – fokuserat individuellt arbete, mindre fokuserat individuellt arbete, fokuserat teamarbete och mindre fokuserat teamarbete. Med dessa fyra bitar kunde man sedan grovta sig ner djupare i analysnivån.

– När vi kommit så långt kunde vi börja utveckla vår lösning. Vi åkte ut och tittade hur andra hade löst detta. Det finns väldigt många olika sätt att göra det här på, men vi bestämde att lösningen skulle vara aktivitetsbaserad med hemmazoner, säger Christine Gustavsson.

Strategisk Arkitektur ställdes inför olika scenarier att bolla med.

– Det är en generös huslösning som ska leva längre än ett kontorskoncept. Det ska gå att ändra om tio år om man vill. Grundkvaliteterna som logistik, ljus och så vidare är goda, säger Jonas Falk.

Ett särskilt testkontor med yta för 16 personer byggdes upp på delar av ett våningsplan i det gamla huvudkontoret i Solna. Här kunde man pröva olika idéer och enskilda medarbetare och

enheter kunde testa olika typer av arbetsmiljöer.

– Det var jättestygtigt och vi fick alla möjliga typer av reaktioner. Det första folk hörde var att de skulle bli av med sina skrivbord. En del blev förskräckta och förändringar är jobbiga. Det är inget man ska blunda för. En del var positiva och nyfikna, medan andra var tveksamma, säger Christine Gustavsson.

Jonas Falk pekar på projektets storlek. Just storleken gör Skanskas aktivitetsbaserade lösning unik.

– Det har, delvis på grund av storleken, funnits gott om tid och det har varit väldigt nyttigt. Medarbetarna fick tid att smälta det nya och de som direkt spontant varit positiva tog själva diverse initiativ. Samtidigt fick vi tid att bearbeta och informera de som oroade sig. Det här projektet har skilt sig från våra tidigare, inte minst genom att så många initiativ kommit direkt från Skanskas egen personal, säger Jonas Falk.

Skanska projektgrupp arrangerade också diverse olika internseminarier, öppna luncher, frukostinformationsmöten, drop in-utbildningar och särskilda chefsmöten.

– Att få med sig de olika enhetscheferna är A och O, säger Christine Gustavsson.

Flytten har också inneburit ett rejält lyft tekniskt och digitalt, något som i sin tur också förändrat arbetsätten hos Skanska, bland annat har HR-enheten valt att digitalisera alla personakter, inslagen av BIM ökar stadigt och papperslösheten har faktiskt börjat slå igenom.

– Vi har blivit mer moderna, mer mobila, säger

”Skanska har under hela projektet pratat om människan i det här sammanhanget, att man velat skapa en jordnära, holistisk känsla.”

Jonas Falk, arkitekt på Strategisk Arkitektur.

Christine Gustavsson.

Vid inflytningen hade personalen en hord av grönmålade IT-suppportrar tillgängliga för stöd och hjälp.

– Det finns verkligen många sätt att göra detta på. Det är ingen ”one size fitz all”. Man måste göra hemläxan ordentligt. Som det nu är så har alla medarbetare sin hemmazona. Där har man sin bas, sitt privata förvaringskåp och sin laptop. Men sedan får man sitta var man vill, säger Christine Gustavsson.

Hur har du själv upplevt flytten?

– Första veckorna var väldigt roliga. Jag träffar hela tiden folk som jag inte sett på flera år och just dessa ständiga och roliga möten är det många som kommenterar. Särskilt yngre menar att det är en wow-känsla. Men vi är alla fortfarande inne i en lärofas. Flytten har bara börjat. Det tar dit att hitta rätt mönster, sätt att jobba. En del är snabba att komma tillrätta, för andra tar det längre tid. Själv har jag ännu inte lärt mig alla finesserna med våra digitala Whiteboards som vi har i mötestrummen, säger Christine Gustavsson.

Några minuspöster så här långt?

– Folk är fortfarande snåla med att röra sig utanför sin hemmazona och i irlighetens namn har det varit svårt för många att släppa sina skrivbord. Nu har vi varsin laptop och varsin trådlös mus. Nu väljer jag arbetsplats efter det jag ska göra. Men en del sitter på samma ställe hela dagen. Delvis hänger det väl samman med vad man har för funktion, säger Christine Gustavsson.

Capatect Fasadsystem

– MER ÄN BARA PUTS –

Besök vår monter (C10:60) på NordBygg 1-4 April

Fasadisoleringssystem

Korlfiberförstärkta fasader

Naturstensfasader

Beklädnadstegel

CAPATECT

Caparol Sverige AB – www.caparol.se

GÖTEBORG (HK)
Marienholmsgatan 124
Tel 031-750 52 00

MALMÖ
Vattenverkavägen/
Höjdrodengatan 29
Tel 040-691 74 90

DANVIKSTULL, NACKA
V Finnbodavägen 1
Tel 08-568 493 90

UMEÅ
Parkvägen 7
Tel 090-12 13 41

JÖNKÖPING
Kämpavägen 21
Tel 036-16 42 30